

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Frans van de Christelijke Hogeschool Windesheim

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Christelijke Hogeschool Windesheim
29 augustus 2014	Naam opleiding	: hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Frans (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 5 december 2013
Besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Locatie opleiding	: Zwolle
Opleiding tot leraar voortgezet	Datum goedkeuren	
onderwijs van de tweede graad	panel	: 7 oktober 2013
in Frans van de Christelijke	Datum locatiebezoeken	: 8 en 9 oktober 2013
Hogeschool Windesheim	Datum visitatierapport	: 22 november 2013, met aanvullingen d.d. 7 juli 2014
(002228)	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief onder voorwaarden besluit 27 juni 2014
uw kenmerk		
2013-2307		

ons kenmerk
NVAO/20143003/AH

Inleiding

bijlagen
3 Bij brief van 25 februari 2014 heeft de NVAO de instelling geïnformeerd over de matige kwaliteit van het visitatierapport. Het visitatierapport was te beknopt en bevatte te weinig reflectie van het panel waardoor de oordelen van het panel niet transparant en navolgbaar waren. Dit in het bijzonder voor de thema's 'samen opleiden', afstandslernen en gerealiseerd niveau. Op 31 maart 2014 heeft de NVAO gesproken met G.J. Stoltenborg, en J.A. Frederik, respectievelijk voorzitter en secretaris van het panel. Daarop heeft de NVAO besloten het panel in de gelegenheid te stellen om het visitatierapport aan te passen. Bij brief van 31 maart 2014 heeft de NVAO de instelling hierover geïnformeerd. Op 11 juli 2014 heeft de NVAO het aangepaste rapport ontvangen.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het aangepaste visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de bacheloropleidingen Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De tweedegraads lerarenopleidingen Duits, Frans en Gezondheidszorg & Welzijn leiden op tot het beroep van leraar in het beroepsonderwijs, de volwasseneneducatie en de onderbouw van havo en vwo. Deze opleidingen zijn sinds 2001 onderdeel van Hogeschool Windesheim.

Zij maken deel uit van de resultaat verantwoordelijke eenheid: de lerarenopleiding voor Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie (LVO/BVE). Deze lerarenopleidingen hebben zich twee jaar geleden, voor wat betreft afstandsonderwijs los gemaakt van het LOI. Tot die tijd waren de verwachtingen en eisen van het LOI mede bepalend voor het afstandsonderwijs. Deze samenvatting heeft betrekking op de tweedegraads lerarenopleidingen Duits, Frans en Gezondheidszorg & Welzijn. Daarbij zijn de generieke aspecten gemeenschappelijk en de vakspecifieke aspecten apart beoordeeld en als zodanig herkenbaar in deze samenvatting.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

Algemeen Tweedegraads lerarenopleidingen

Vanaf september 2010 werkt LVO/BVE met een nieuw curriculum (bachelor 2010).

De kern van dit nieuwe curriculum is het 'Samen Opleiden'. Inmiddels zijn er 13 opleidingsscholen ontstaan, waarmee LVO/BVE 40 procent van het curriculum van de lerarenopleidingen samen ontwikkelt, vormgeeft en uitvoert. De visie op het leraarschap kent als een van de na te streven doelen de vorming van de docent tot een waarde(n)volle professional. Levensbeschouwelijke vorming is in het generieke gedeelte van de kennisbasis een onderdeel.

Tweedegraads lerarenopleiding Frans

De opleiding voldoet aan de standaarden van de hbo-bachelor zoals vastgelegd in de eindkwalificaties die gelden voor de Tweedegraads lerarenopleiding Frans. Inhoudelijk beantwoordt de opleiding aan de daarin vastgelegde vakinhoudelijke criteria voor de hbo-bachelor. Het niveau van de verschillende vaardigheden en competenties is hbo-waardig; aan de belangrijke vakgerelateerde competentie, taalvaardigheid, voldoet de opleiding. De opleiding neemt de Franse examens DELF/DALF hierbij af. Hoe ambitieus het te bereiken ERK-niveau ook is, het panel heeft er vertrouwen in dat studenten dit niveau ook bereikt hebben na afronding van hun opleiding. Ook de bestudeerde afstudeerproducten dragen bij aan deze overtuiging. De oriëntatie op de eisen van het werkveld is in orde. Internationalisering speelt bij de talenstudies een passende rol in de vorm van een buitenlandverblijf. Ten aanzien van het afstandsleren geeft de opleiding Frans aan de structurele invulling van het aspect internationalisering steeds meer vorm.

Het panel is van oordeel dat de tweedegraads lerarenopleiding Frans een set eindkwalificaties aanbiedt die in overeenstemming is met de wettelijke vereisten en met de hiervan afgeleide eindkwalificatie. Het panel komt daarmee op Standaard 1 tot het oordeel 'voldoende' voor de opleidingen tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad Frans.

Algemeen Tweedegraads lerarenopleidingen

Het opleidingsprincipe van 'Samen Opleiden' draagt substantieel bij aan een goede en gemeenschappelijke onderwijsleeromgeving van de drie tweedegraads lerarenopleidingen. De vormgeving en de borging van de 40 procent die de student volgt op de zogenaamde opleidingschool is zowel inzichtelijk als adequaat. Zowel de alumni als de docenten uit het vo-velde zijn hier positief over evenals over de contacten met de begeleiders vanuit de hogeschool. Ten aanzien van de begeleiding is speciaal aandacht gegeven aan het afstandsleren. In het geval dat de opleidingschool niet binnen de regio ligt, maken de tweedegraadslerarenopleidingen samenwerkings- en begeleidingsafspraken met een andere lerarenopleiding. Ook dit wordt door de studenten als positief ervaren. De 'nieuwe' intake zorgt voor een substantiële daling in de aanmelding en een even substantiële verbetering in de doorstroom. Klaslokalen, studieruimten, mediatheek zijn representatief. Studenten en docenten hebben toegang tot een ruime keuze aan databanken met literatuur.

Tweedegraads lerarenopleiding Frans

De gesprekken met docenten en studenten en het locatiebezoek heeft het panel ervan overtuigd dat er sprake is van een passende, veilige en adequaat vormgegeven leeromgeving. Het door de opleiding geboden curriculum kenmerkt zich door transparantie, is wat opbouw betreft duidelijk gestructureerd en leidt op tot het gewenste eindniveau. Ook de talenvisie doeltaal=voertaal wordt op kwalitatief goed niveau in de praktijk gebracht. De studenten zijn bekend met het curriculum en met de gestelde eisen. De docenten beschikken over een passende opleiding en ervaring waaronder relevante werkervaring binnen het voortgezet onderwijs. Ook deze docenten zijn zich, evenals hun Duitse collega's bewust van het belang van deze opleiding voor het werkveld. Ook is er sprake van korte lijnen tussen docent en student, één van de voordelen van een kleine opleiding. De voorzieningen zijn volgens het panel beperkt, maar in de gesprekken met docenten en studenten zijn geen manco's aan het licht gekomen.

Samenvattend stelt het panel vast dat er sprake is van een tweedegraads lerarenopleiding die in voldoende mate inspeelt op de behoefte vanuit het werkveld en die in staat is gebleken een curriculum te ontwerpen dat de student enerzijds een goede vakinhoudelijke basis biedt en anderzijds de student in staat stelt om theorie en praktijk te koppelen. Het panel beoordeelt deze Standaard 2 voor de tweedegraads lerarenopleiding Frans als voldoende.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Algemeen Tweedegraads lerarenopleidingen

De examencommissie toont aan dat zij zicht heeft en houdt op de kwaliteit van het toetsen en beoordelen en dat zij een eigenstandige visie heeft op het gerealiseerde niveau. De examencommissie is op weg 'het wakende oog' (de borging van de kwaliteit volgens de nieuwe WHW 2010) van de opleiding te worden. Het toetsbeleid wordt door de docenten consequent en op deskundige wijze ten uitvoer gebracht. Het vier-ogen-principe, externe validaties, toetsmatrizen, correctiemodellen, de rol van de toetscommissie en de inzage van een aantal toetsen en praktijkopdrachten door de toets- en examencommissie, uit alles blijkt dat de opleidingen hierin een verbeteringslag gemaakt hebben. De formele borging van structuren is niet altijd even zichtbaar en helder. De rol van de examencommissie, in relatie met de toetscommissie en de opleidingscommissie is daarvan een voorbeeld: in de gesprekken met het panel bleek er in de perceptie van deze drie commissies nog enige overlap in taken en rollen.

Ook voor deze opleiding geldt dat de opleiding op een adequate wijze het eindniveau toetst van de student. De door het panel bestudeerde afstudeerproducten, waaronder de eindwerkstukken, zijn alle op bachelorniveau. De wijze van beoordeling door de opleiding van de afstudeerproducten van de student en het beoordelen zelf is op een adequate wijze uitgevoerd. Het panel kwalificeert alle door het panel beoordeelde einddossiers als voldoende of hoger op basis van de eindkwalificaties van de opleiding. De afgestudeerden functioneren op een voldoende niveau in de praktijk of vervolgopleiding. Dit betreft zowel het dagonderwijs als het afstandsleren.

Gelet op de kwaliteit van het proces dat leidt tot afstuderen, de kwaliteit van de afstudeerproducten die het hbo-bachelorniveau presenteren en de wijze waarop de opleiding beoordeelt komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor Standaard 3 voor de opleidingen tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Frans.

Algemene conclusie:

De opleidingen tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Duits, Frans en Gezondheidszorg & Welzijn zijn degelijke opleidingen op hbo-bachelorniveau, gericht op zowel het vak als op het werkveld. Het panel is positief over de drie opleidingen, af en toe meer dan positief over de gemaakte keuzes en uitwerkingen. Wat we zien is een weloverwogen en helder gestructureerde vernieuwing van het curriculum, dat is ingevoerd in 2010.

Deze vernieuwing wordt door zowel studenten als docenten als positief ervaren. Onderdeel van deze vernieuwing is de gelijkschakeling van het dagonderwijs en het afstandsonderwijs. Een aantal vernieuwingen is nog niet geheel uitgekristalliseerd. Een aantal aspecten is zeer goed tot uitstekend vorm gegeven en wordt ook als zodanig gewaardeerd. Een aantal andere aspecten dient, door het nog niet volledig uitgekristalliseerd zijn, nog verder uitgewerkt en versterkt te worden.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbeveling van het panel over het helder maken van de formele borging van structuren en dan met name de rol van de examencommissie in relatie tot de toetscommissie en de opleidingscommissie.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 28 juli 2014 naar voren te brengen. Per e-mail van 1 september 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Frans (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Zwolle) van de Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 29 augustus 2014 en is van kracht tot en met 28 augustus 2015 (2020).¹

Den Haag, 29 augustus 2014

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Lucien Bollaert
Bestuurder NVAO

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

---

¹ Nadat de instelling een onvoorwaardelijk positief besluit instellingstoets kwaliteitsozorg heeft gekregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar in totaal zes jaren.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	voltijd Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.
Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar (inclusief afstandsleren).

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval	27%	42%	58%	53%	56%	10%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor (inclusief afstandsleren).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Uitval	56%	74%	59%	44%

Tabel 3: Rendement (inclusief afstandsleren).

Cohort	2007	2008
Rendement	7%	18%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage	100%	0%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	20:1
-------	------

Tabel 6: Contacturen (in klokuren per week).

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen dagonderwijs	13,5	11	11	9
Contacturen Afstands-leren	4,5	4,5	4,5	4,5

- Drs. G.J. Stoltenborg, (voorzitter) is senior adviseur bij Hobéon en treedt veelvuldig op als voorzitter bij accreditatieonderzoeken van hbo-master en hbo-bacheloropleidingen;
- Drs. P.J. Ronner, (lid) is bestuurder bij het RSG Lingecollege, is betrokken geweest bij diverse brancheorganisaties en is germanist;
- Drs. L. van Doninck (lid) is hogeschooldocent gezondheidszorg bij Avans Hogescholen (Breda), is onderzoeker bij het lectoraat Gerontologie/Active Ageing;
- Drs. C.J. van Oorsouw, (lid) onder meer opleidingscoördinator en docent bij de lerarenopleiding Duits aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN);
- Drs. J.J.C. van Thiel, (lid) is werkzaam bij Cito Instituut voor Toetsontwikkeling als Manager Schoolexamens voortgezet onderwijs moderne vreemde talen;
- G. Mallegrom, (lid) is coördinator bij de digitale PABO van Inholland in Den Haag;
- M. de Graaf, (student-lid) is student aan de tweedegraads lerarenopleiding Gezondheidszorg & Welzijn van Hogeschool Leiden.

Het panel werd ondersteund door Mr. J. A. Frederik, secretaris (gecertificeerd).